

דאו ורפואה סינית

כלים פילוסופיים וקליניים ברפואה סינית

כל הזכויות שמורות ©

תשע"ט - 2022

ארם צייג

www.philosophical-tools.com

aram.tzayig@gmail.com

0528-698171

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני או אחר, כל חלק שהוא מהחומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמחבר.

עיצוב כריכה: גל לוי

מסת"ב 978-965-92611-0-9 ISBN

נדפס בישראל

תוכן העניינים

11.....	הקדמה
17.....	הדאו
19.....	האחד
21.....	מודל האחד בקליניקה
23.....	יין ויאנג
25.....	צ'י
29.....	שמיים וארץ
31.....	סמל היין והיאנג
32.....	השתקפות היין והיאנג באדם
34.....	מדוע צד ימין הוא יאנגי וצד שמאל ייני
34.....	בחירת צד לטיפול
35.....	שמיים מוקדמים ושמיים מאוחרים
35.....	יין ויאנג - נוטרולוגיה
36.....	השתקפות השמיים המוקדמים והמאוחרים באבחנת הדופק
37.....	השתקפות השמיים המוקדמים והמאוחרים בכיוון תנועת הצ'י
38.....	אבחנה בעזרת יין ויאנג
39.....	יין ויאנג בקליניקה
41.....	שמיים - ארץ - אדם
42.....	התפתחות שלוש מהשניים
44.....	המספר שלוש משויך ליצירה
45.....	השתקפות המודל H.E.M בגוף האדם
46.....	השלוש והשמיים המוקדמים והמאוחרים
47.....	שימוש במודל H.E.M בקליניקה
48.....	שלושת האוצרות
50.....	ארבעת המופעים
52.....	ארבעת הכיוונים
53.....	יין ויאנג במודל הארבע
54.....	הגפיים במודל הארבע
55.....	ארבע הפאזות
56.....	ארבע הנביעות
57.....	האדמה נמצאת במרכז ובכל מקום

58.....	ארבע העונות .....
59.....	מחזור החיים על פי מודל ארבע הפאזות .....
59.....	מודל הארבע בקליניקה .....
60.....	ציר היצירה וציר החיים .....
61.....	חמש הפאזות .....
62.....	המעבר בין ארבע לחמש - ממרחב לזמן .....
63.....	האדמה במרכז .....
63.....	השתקפות מודל השלוש במודל החמש .....
64.....	חמש הפאזות - חמשת האלמנטים .....
65.....	פאזת העץ .....
66.....	פאזת האש .....
67.....	פאזת האדמה .....
68.....	פאזת המתכת .....
69.....	פאזת המים .....
70.....	מעגל היצירה ומעגל הבקרה .....
71.....	מעגל היצירה .....
72.....	מעגל הבקרה .....
73.....	חמשת האיברים היינים .....
74.....	עשרת האיברים .....
75.....	חמש הפאזות .....
76.....	חמש התודעות .....
77.....	מערכת השמש בראי חמש הפאזות .....
78.....	חמש הנביעות .....
79.....	ארבעת השומרים של ארבעת הכיוונים .....
80.....	חמש העונות .....
80.....	חמשת האקלימים .....
81.....	השתקפות חמש הפאזות בעמדות הדופק .....
82.....	סקירת המודלים אחד עד חמש .....
85.....	שישת סוגי הצ'י .....
86.....	המעבר מחמש לשש .....
86.....	שישת הכיוונים - תלת מימד .....
87.....	שניים עשר האיברים .....
88.....	שישת הצ'י - שש השכבות .....
89.....	שש השכבות והקשר לחמש הפאזות .....
90.....	מודלים שונים של שש השכבות .....

91.....	מודל היין ויאנג
91.....	שאנג האן לון
94.....	צ'י ודם בשש השכבות
94.....	חמשת הכיוונים ושש השכבות

95.....	שבע
97.....	שבעת הפתחים
97.....	שבעת הרגשות
98.....	שבעת המאורות

99.....	שמונה הרוחות
100.....	המעבר מארבע לשמונה
101.....	בה גואה
102.....	פו שי
104.....	המלך וון
106.....	ספר התמורות
108.....	שמונת המרידיאנים המופלאים
109.....	טיפול במרידיאני אקסטרה

111.....	תשעת הארמונות
113.....	המעבר משמונה לתשע
114.....	תשע היבשות
115.....	תשעת הפתחים
116.....	שני תרשימי הנהר
117.....	תרשים הנהר הצהוב
118.....	תרשים הנהר לו

119.....	עשרת הגזעים השמימיים
123.....	נקודת הגזע
124.....	סיכום מאפייני הגזעים
125.....	הצי ההופכי
126.....	הצי התואם
127.....	גזעים והשפעתם האנרגטית על האדם
128.....	סיכום האפשרויות הקליניות בשימוש בגזעים עד כה

129.....	אחד עשר האיברים המלאים והחלולים
131.....	חמש הפאזות וששת סוגי הצי

133	שנים עשר הענפים הארציים
136.....	שנים עשר הענפים ושעות היממה
137.....	אנרגיות עונתיות
139.....	הצ'י המזין
140.....	שנים עשר הענפים ושש השכבות
141.....	איזון אנכי ואופקי בשעון הסיני
141.....	שלושת מרידיאני היין יאנג של היד והרגל
142.....	האזורים האסורים לדיקור ברגל
145.....	שעה סינית ומשך זמן הדיקור
146.....	אסטרולוגיה סינית
147.....	שנים עשר המזלות
149	מודלים משולבים
150.....	שלוש רמות הטיפול
152.....	השימוש הקליני על פי שלוש רמות הטיפול
153.....	חמש התנועות וששת סוגי הצ'י - טבלת הגזעים והענפים
155.....	חצי השנה
156.....	מבנה טבלת הגזעים והענפים
159.....	שימוש קליני בתאריך הלידה
160.....	האנרגיה המתקנת
161.....	סיכום השימוש בטבלת הגזעים והענפים
162.....	טבלת חמשת התנועות וששת הצ'י (טבלת הגזעים והענפים)
164.....	טכניקת נקודות פתוחות
169	שימושים קליניים
170.....	איברים ומרידיאנים
171.....	חמש נקודות האלמנט (פאזה)
172.....	נקודות האלמנט העתיקות
175.....	קבוצות שונות של נקודות
176.....	נקודות מקור
177.....	נקודות חיבור
178.....	נקודות הצטברות
178.....	נקודות התראה
179.....	נקודות חיזוק
180.....	נקודות השעה
181.....	נקודות גווי
183.....	נקודות ההשפעה של הגב

184.....	מרדיאני השרירים והגידים
185.....	המרדיאנים המתפצלים
186.....	נקודות אשנב לרקיע
187.....	ארבע הימות
188.....	שמונה נקודות המפגש
189.....	סדר הוצאת מחטים
190.....	השפעות בין איברים
192.....	טכניקות טיפול
195.....	תוספות
196.....	ספר הקיסר הצהוב - Huang Di Nei Jing
196.....	סו וון - Su Wen
196.....	לינג שו - Ling Shu
197.....	נאן ג'ינג - Nan Jung
197.....	ספר הדאו - Dao De Ching
199.....	אינדקס
205.....	ביבליוגרפיה

הקדמה

ספר זה נולד כהמשך לספר שפרסמתי ב- 2010
Philosophical and Clinical Tools in Chinese Medicine

מטרת הספר הייתה

להציג את הפילוסופיה של הרפואה הסינית

בעזרת דיאגרמות בלבד

ללא מילים או הסברים

בספר הנוכחי יש הסברים לדיאגרמות

ואף הרחבה של מספר נושאים

הספר מיועד מלכתחילה למטפלים ברפואה סינית

وهוא מכיל תפיסות פילוסופיות

לצד כלים מעשיים לטיפול בקליניקה

החלק השני של הספר

מרכז את הכלים לשימוש בקליניקה

הרעיון העומד מאחורי פרויקט זה

הוא לפרט את התפיסות ודרכי ההסתכלות השונים

בפילוסופיה של הרפואה הסינית

דרך ההתפתחות המספרית של פילוסופיה זו

ובכך לאפשר הקשרים והבנות

של המבנה השכבתי

והרב ממדי של הרפואה הסינית

ובמקביל להישאר מחוברים לדאו

להבין את היחסים שבין היין והיאנג

ואת מודל חמשת האלמנטים

שהם הבסיס להבנת התפיסות השונות

כל פרק מייצג מספר

החל מהדאו והמספר אחד ועד למספר 12

הפרק כולל את התפתחות המספר מהמספר הקודם

את ההקשר הנומרוולוגי למספרים אחרים

את המופעים השונים של המספר

וככל האפשר את היישום של המספר ברמה הקלינית

בספר משולבים מעין תמרורים בצורת עוגנים ומפתחות
עוגן הוא מעין אקסיומה - משהו מוחלט
מוסכמה המשמשת נקודת עיגון
ממנה נובעות מוסכמות משנה
לדוגמה: "באדם צד ימין הוא יאנג וצד שמאל הוא יין"

מילת מפתח
היא מילה היכולה לסכם מודל או נושא בצורה פשוטה
לדוגמה:
מילות המפתח לאלמנט העץ הן "התפשטות וצמיחה"

במהלך הכתיבה
ככל שהעמקתי לחקור
נגלו לעיניי עוד ועוד שכבות
עוד ועוד דעות
עוד ועוד אפשרויות
אין זה מפתיע
בהתחשב בעובדה
שמדובר בפילוסופיה שהיא מלכתחילה גמישה
שמקורה במדינה רחבת ידיים
עם תרבות עשירה מלומדת ומתועדת
לאורך אלפי שנים
אפשר להגיד שיש הכל מכל
ולכל מודל או רעיון
יהיו רעיונות דומים
אחרים
סותרים

החלטתי לשים דגש על הפשטות
ולנסות להציג את הידע
בפשטות ובהירות ככל האפשר
כדי להציג את המכלול
נמנעתי ככל האפשר מנבכי הדקויות
ואינספור הסתירות וההתפלפלויות

שנמשכו ועדיין נמשכים
כבר אלפי שנים
ככל שחקרתי
הבנתי כמה מעט אני יודע
נידמתי לעצמי
כאדם המגלה הר של גרגירי אורז
וביכולתו לחפון מעט
רק בידי ובכיסוי

הספר כתוב ב"כתיבה דיבורית"
כתיבה זו מדמה שיחה או דיבור
ואינה עונה לחוקי הכתיבה הספרותית
מצאתי שקל הרבה יותר לכתוב בצורה זו
ומסתבר שלמרבית הקוראים
היא נוחה וזורמת
מקווה שלא תמצאו בכך פגם

ברצוני להודות שוב לכל מי שעזר לי לכתוב בעבר את הספר:
Philosophical and Clinical Tools in Chinese Medicine
כי הוא מהווה בסיס לספר זה

עפרה ברעלי, דר' פיליפ האס, פטר ואן קרוול, אביחי וולצ'ק, דוד ויז'נסקי, יפעת
קסטיאל, מורן רוג, סנדרה הלנר, יוסי מורגנשטיין ויובל אורן.

כמו כן אני מבקש להודות לניצן בנימין אורן, נורית זהבי, יונתן בלושטיין, עופר כהנא,
יפעת הרשקוביץ, נדב כהן, גבע בן ארצי, יעל לבהר, דר' דרור אדם, דר' רענן הרץ, נועה
נשר, שני רשמן, יעל ספקטור, תם צייג וקודי דודו. כמו גם לאיתי גל וחבריו שתרגמו את
הנני ג'ינג לעברית.

ותודה גדולה לאפרת מורסיאנו (מור)
שליוותה
העירה
דייקה
ולימדה אותי

עוד מנבכי הפילוסופיה של הרפואה הסינית